

تعیین مدل ابتلا به فشار خون بالا در شهرستان اراک

(این تحقیق از سری تحقیقات ملی استانی بوده و با اعتبارات پژوهشی سازمان برنامه و بودجه انجام یافته است)

دکتر سعید صدرنیا^{۱*}، دکتر علی چهرئی^۲

۱- استادیار، متخصص قلب و عروق، دانشگاه علوم پزشکی اراک

۲- دستیار پاتولوژی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

تاریخ دریافت ۸۴/۱۰/۲۵، تاریخ پذیرش ۸۵/۴/۲۱

چکیده

مقدمه: افزایش فشارخون شریانی، یک بیماری شایع، بدون علامت و معمولاً به آسانی قابل درمان است. این موضوع که عوامل ژنتیک، اجتماعی و تغذیه‌ای که در الگوی ابتلا به فشار خون بالای شریانی موثرند، در جوامع مختلف متفاوت می‌باشند، انجام تحقیقی که در آن فاکتورهای آزمایشگاهی، به عنوان عامل خطر ساز ایجاد فشار خون بالا، در تعیین مدل ابتلا به فشار خون در شهر اراک مورد بررسی قرار گیرند، ضروری می‌باشد.

روش کار: این یک بررسی مورد-شاهدی است. حجم نمونه برابر با ۱۰۰۰ نفر (۲۶۳ مبتلا به فشار خون بالای اولیه و ۷۳۷ نفر غیر مبتلا) بود. نمونه‌ها با رعایت نسبت جمعیتی در شهر و روستا در هر دو گروه مورد و شاهد و به روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای انتخاب گردیدند. در بررسی، یافته‌های آزمایشگاهی و نوار قلب ثبت می‌گردید. در آنالیز داده‌ها از شاخص‌های آمار توصیفی و اصول مقایسه میانگین‌ها و نسبت‌ها و در آنالیز چند متغیره از رگرسیون لجستیک استفاده شد. **نتایج:** در این تحقیق افراد مبتلا به فشارخون بالای اولیه با افراد غیر مبتلا مقایسه شدند. در مورد عوامل خطر موجود در این تحقیق می‌توان به هیپرتروفی بطن چپ (LVH) ($p < 0/001$)، تری گلیسرید بالا، کلسترول بالا و قندخون بالا اشاره کرد. جهت پیش بینی ابتلا یا عدم ابتلا به فشارخون بالا نیز در این تحقیق مدلی بر اساس نوار قلب و یافته‌های آزمایشگاهی طراحی گردید.

نتیجه‌گیری: در این تحقیق با توجه به تعیین بعضی عوامل خطر براساس خصوصیات آزمایشگاهی و نوار قلبی می‌توان با اطلاع رسانی از طریق رسانه‌ها و اطلاع رسانی به پزشکان در مورد این عوامل خطر و کنترل بهتر و دقیق‌تر این عوامل، ابتلا به هیپرتانسیون و عوارض قلبی، مغزی، کلیوی و چشمی ناشی از آن را کاهش داد. از طرف دیگر می‌توان در درمانگاه‌ها و مطب‌ها نیز از مدل‌های به دست آمده برای فشار خون بالای سیستمیک، جهت تعیین احتمال عدم ابتلا در افراد دارای سابقه خانوادگی مثبت استفاده نمود.

واژگان کلیدی: افزایش فشار خون، عوامل خطر، هیپرتروفی بطن چپ، کلسترول، رگرسیون لجستیک

*نویسنده مسئول: اراک، خیابان شهید شیرودی، بیمارستان امیرکبیر